

tillade mig at anbefale Lovudkastet med de Forandringer, som ere fremkomne fra Udvalget.

Formanden: Den 1ste Landssthingsmand for 5te Kreds har Ordet.

Stampe: Jeg renoncerer paa Ordet.

Nyholm: Det staaer klart for mig, og jeg er blevet besyret deri ved den Udtalelse, som er skeet af den ærede 5te Landssthingsmand for 1ste Kreds (Orsted), at denne Lov hviler paa et falsk Princip. Den siges at hvile paa Grundlovens § 88, men jeg troer ikke, at der ligger den Mening i § 88 af Grundloven, at den skulde gaae ud paa at berøve Folk deres vel erhvervede Rettigheder; thi, hvis det var saa, vilde jeg beklage, at jeg var Medlem af et Samsfund, hvor en saadan Grundlov existerede. Men jeg troer, at den Fortolkning er feilagtig, og, seiler jeg, da vilde jeg ønske, at den høitagtede Indenrigsminister vilde overbevise mig og de af Thingets Medlemmer, som dele denne Anskuelse med mig, at jeg har Ret. Men, er det Tilfældet, at Principet i Lovudkastet er urigtigt, da maa man ogsaa tilraade at forkaste hele dette Lovudkast. Det forekommer mig klart, efter hvad de to ærede sidste Medlemmer have udtalt, at, naar de ville komme til et sundt Raisonnement, maae de komme til en Fraraadelse af Loven og ikke til en Gaaen paa Accord, af Frygt for, at der ikke længere skulde være Lov og Ret her i Landet. Saaledes stiller det sig for mig. Det Gæste, jeg har hørt, som kan give nogen Begrundelse for Lovudkastet, er, hvad den ærede Ordfører har udtalt, nemlig, at Betingelserne med Hensyn til at erhverve Møllebevilling ere noget vage her i Landet. Deri troer jeg, at han har aldeles Ret; jeg troer, at det er sandt; men, er det sandt, saa lad os gaae hen og forandre disse Betingelser saaledes, at de faae en sand, fornuftig og sund Basis; men lad os os derfor ikke tilintetgjøre mange Menneskers Bøjsæld. Jeg har vel hørt, at det idag er udtalt af den ærede 1ste Landssthingsmand for 10de Kreds (Schytte), at, hvis man gik ind paa de Modificationer, der af Udvalget ere bragte i Forslag, og som jeg iøvrigt paaskønner, da de dog altid indeholde en Forbedring af dette haarde Lovudkast, saa vilde disse Eiendommens Værdi dog muligens konser-

veres; men det kan jeg ikke see, det staaer mig ikke klart. Naar en Mand i dette Dieblis er Møller her i Landet, eier en saadan Eiendom, og den Capital, der indestaaer i Eiendommen, bliver ham opsagt, og hele Verden veed, at om 15 Aar skal Mølleneringen være aldeles fri her i Landet, da vil jeg spørge: Er der nogen Capitalist, der laaner ham den Capital, der er ham opsagt? (Nei!) Jeg troer det ikke, og jeg er overbevist om, at ingen fornuftig Capitalist gjør det. Men da vil jeg bede det ærede Thing at overveie, hvor skal da denne Mand henvende sig? Endogsaa til de Creditsforeninger, som vi i denne Tid have havt saa meget ondt ved at oprette, er Mølleren udelukket fra at komme, allerede af Frygt for den mulige, jeg kunde næsten sige, Vold, som man vilde begaae mod disse Mennesker. Det er sagt med Hensyn til Møllestydsffakten, at man er vegen tilbage fra at foreslaae den ophevet for Finantsministerens Udtalelse. Det er for mig en vag Grund. Vil man det Rette, da vige man ikke tilbage for Finantsministerens Udtalelse. Er Tingen i og for sig selv ret, saa er det dog det Allermindste, man kan gjøre, at fritage disse Individier for at betale Skat af en Ting, der for Fremtiden ingen Skat kan bære i Landet; da vige man ikke tilbage af dette Hensyn. — Jeg skal endnu sluttelig blot tillade mig den korte Bemærkning, at, da jeg ikke kan være sikker paa, at det ærede Thing vil gaae ind paa aldeles at forkaste det nærværende Lovudkast, skal jeg tillade mig at henstille til det ærede Udvalgs nærmere Overveielse, om det dog ikke kunde være tilfunds, istedetfor at sætte en fast Termin, efter hvilken Mølleneringen skal være aldeles fri, nemlig Aaret 1867, at indføre en saadan Bestemmelse i denne Paragraph, at dette Spørgsmaal først da skulde tages under nærmere Overveielse og nærmere ordnes ved Lov. Det forekommer mig dog at ville mildne for en Deel disse Mølleeteres Skæbne, dersom en saadan Bestemmelse blev optagen i Loven, istedetfor at man nu aldeles bestemt udtaler, at til den Tid skal Mølleneringen være fri. Jeg veed heller ikke, om det i sig selv er saa aldeles rigtigt, at man nu siger, hvad der skal være Lov om 15 Aar. Jeg troer, at, som vi